

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0022-225
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
ID ОП у ЄДЕБО	30324
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Географія в закладах освіти
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	Место для ввода текста.

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Шевчук Сергій Миколайович
Члени експертної групи	Крупенина Наталія Анатоліївна, Калугін Іван Васильович
Залучений представник роботодавців	--
Спостерігачі	--
Дати виїзду до ЗВО	9-11.12.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	Место для ввода текста.
Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

-
---

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

ОП «Географія в закладах освіти» ХНПУ імені Г.С. Сковороди реалізується у відповідності до Закону України про вищу освіту. Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеним критеріям та містять недоліки, що не є суттєвими (критерії 1,3,5,6,7,8,9). Разом з тим, потребують удосконалення та доопрацювання структура та зміст ОП (критерій 2), перегляд й оновлення підходів до організації навчання і викладання за даною ОП (критерій 4). Висловлені у звіті слабкі сторони можуть бути усунені ЗВО протягом одного року.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

1. Залучення роботодавців до реалізації ОП. 2. Належний рівень організації практичної підготовки здобувачів освіти, що сприяє високому ступеню сформованості практичних навичок. 3. Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до цілей ОП. 4. Залучення представників ОСС до контрольних заходів та оцінювання здобувачів вищої освіти. 5. ЗВО залучає професіоналів-практиків для реалізації практичної підготовки здобувачів вищої освіти. 6. Безоплатний доступ здобувачів та НПП до елементів інфраструктури.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Порушена процедура затвердження ОП. 2. Часткова невідповідність результатів навчання за ОП вимогам НРК. 3. Фактична нереалізованість індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. 4. Відсутність механізму опитування учасників освітнього процесу щодо форм та методів навчання за даною ОП. 5. Освітні компоненти потребують змістового оновлення. 6. Невідповідність академічної та професійної кваліфікацій окремих НПП змісту ОК, які вони викладають. 7. Слабкі реакції внутрішньої системи забезпечення якості на недоліки виявлені в ОП. Рекомендації: 1. Привести у відповідність РН за ОП вимогам, які визначені НРК за освітнім рівнем магістра. 2. Забезпечити механізм реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. 3. Запровадити систематичне опитування здобувачів вищої освіти стосовно їх рівня задоволеності компетентностями, здобутими під час реалізації ОП. 4. Забезпечити формування програмних РН за рахунок обов'язкових освітніх компонентів. 5. Розробити та

впровадити сертифікатні освітні програми, як елемент неформальної освіти. 6. Забезпечити вільний доступ для здобувачів вищої освіти до критеріїв оцінювання результатів навчання для кожного ОК. 7. Систематично проводити заходи щодо популяризації академічної доброчесності на даній ОП. 8. Розглянути можливість оновлення бібліотечного фонду для забезпечення ОК ОП; оновити матеріально-технічну базу їдальні (посуд, косметичний ремонт); забезпечити учасників освітнього процесу повноцінним доступом до інтернету в межах аудиторій, де відбувається освітній процес. 9. Дотримуватись механізму перегляду ОП визначеного нормативними документами. 10. Переглянути змістове наповнення практики опитування учасників освітнього процесу з питань вдосконалення якості освіти. 12. Започаткувати практику збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування випускників ОП 2019 р. 13. Завершити розробку локальних нормативно-правових документів, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі ОП відповідають місії ЗВО щодо формування освіченого фахівця-громадянина, патріота, інтелектуала шляхом удосконалення змісту і якості педагогічної освіти у повній відповідності до функцій освіти в Україні. Докази: «Перспективна розгорнута програма діяльності ХНПУ ім. Г.С. Сковороди до 2020 року» (затверджена вченою радою ЗВО, протокол № 5 від 28.08.2015 р.). Встановлено, що процедура розробки та реалізації ОП визначається «Положенням про ОП ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (у новій редакції)» (ухвалено вченою радою університету, протокол № 6 від 29.08.2019 р.). Разом з тим, підтверджено факт неузгоденості в датах попереднього обговорення, погодження та ухвалення ОП. Докази: пояснення співробітника відділу моніторингу якості освіти про те, що така ситуація виникла у зв'язку з тим, що було змінено гаранта ОП. Попередня редакція ОП затверджена у встановленому порядку, однак її проект не був оприлюднений на сайті ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі ОП та програмні результати навчання визначено з урахуванням потреб стейкхолдерів. З'ясовано, що на етапі розробки ОП були залучені роботодавці (наявні рецензії на проект ОП), здобувачі бакалаврату історичного факультету, які виявили бажання здобути фах вчителя географії. Залучення стейкхолдерів мав справжній, а не формальний характер. Докази: співбесіда зі стейкхолдерами.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

При розробці ОП було враховано зміст подібних освітніх програм, реалізація яких відбувається у Білоруському ДПУ (Республіка Білорусь), Телавському ДУ (Грузія), Кам'янець-Подільському НУ ім. Івана Огнієнко, Харківському НУ ім. В.Н. Каразіна. Унікальність даної ОП визначається у відповідності до запитів освіти в Україні, що потребує учителів географії, які володіють широкими соціально-управлінськими навичками.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт освіти за спеціальністю 014.07 Середня освіти (географія) відсутній. З'ясовано, що має місце часткова невідповідність дескрипторам НРК. Докази: зі слів завідувача випускової кафедри ця помилка має технічний характер, при внесенні корективів в ОП ця помилка буде виправлена.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

1. Залучення роботодавців до реалізації ОП. 2. Врахування закордонного та вітчизняного досвіду на етапі проектування та розробки ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

1. Порушена процедура затвердження ОП. 2. Часткова невідповідність результатів навчання за ОП вимогам НРК. Рекомендації: звернути увагу на послідовність проведення процедури затвердження ОП. Привести у повну відповідність реальні РН за ОП вимогам, які визначені НРК за освітнім рівнем магістра.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Вцілому ЗВО має визначену освітню політику підготовки учителя, що відповідає заявленим цілям ОП та ресурси достатні для їх досягнення. Цілі та програмні результати навчання визначено з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП відповідає ЗУ Про вищу освіту та становить 90 кредитів ECTS, обсяг окремих освітніх компонентів не відповідає нормам чинного законодавства. Доказ: навчальний план спеціальності 014 Середня освіта «Географія» на 2018-2019 та 2019-2020 н.р., в яких обсяг дисциплін вільного вибору студентів складає 24 %.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП не в повному обсязі відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Докази: обов'язкові освітні компоненти, які включені до ОП («Бізнес-статистика», «Реінжиніринг, моделювання та прогнозування стану довкілля», «Організація туристичного бізнесу», «Маркетинг туристичної галузі») не сприяють досягненню програмних результатів навчання та не є елементами логічної взаємопов'язаної системи підготовки учителя географії. Окремі програмні результати навчання не забезпечуються навіть за рахунок дисциплін вільного вибору студентів. Докази: Додаток до навчального плану, цикл дисциплін вільного вибору студентів «Теорія та методика екскурсійної справи», дисципліни «Бізнес-статистика», «Географія внутрішнього туризму», «Маркетинг туристичної галузі та організації».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП не повністю відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Докази: обов'язкові освітні компоненти, які включені в навчальний план реалізації ОП («Педагогіка», «Психологія», «Філософія освіти», «Іноземна мова», «Заповідна справа та економіка природокористування», «Ландшафтознавство», «Географія туризму», «Мінерально-сировинні ресурси України», «Реінжиніринг довкілля, моделювання та прогнозування стану довкілля»).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група ознайомилась з механізмом формування ЗВО індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти (Положення про організацію освітнього процесу, схвалене вченою радою університету, протокол № 10 від 16 грудня 2016 р.) та вивчила механізм забезпечення вибірковості дисциплін. Структура ОП не передбачає можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Докази: з порушенням законодавства дисципліни вільного вибору студентів складають 24 % від загального обсягу (90 ECTS); робота у фокус-групі із студентами підтвердила той факт, що вони мали змогу обрати лише блоки дисциплін, а не окремі дисципліни з різних блоків (<http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom/10-studentu/20-bloky-vilnogo-vyboru-maistry>). Під час індивідуальної бесіди із здобувачами з'ясувалося, що вони не проінформовані про їхнє право визначати співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів. З'ясовано, що опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності практичною підготовкою та механізмом побудови індивідуальної траєкторії в ЗВО не проводилися.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про проведення практик студентів ХНПУ ім. Г.С. Сковороди» (схвалено вченою радою університету, протокол № 9 від 22.12.2017 р.). На кафедрі географії та методики її навчання розроблено робочі програми практик: «Педагогічна практика в закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти III ступеня», «Науково педагогічна практика у ЗВО», «Науково дослідна практика». З базами для проходження практик ЗВО має укладені угоди. Під час індивідуальної бесіди зі студентами виявлено, що вони володіють достатньою інформацією щодо вимог, завдань та критеріїв оцінювання практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

У ході проведення акредитаційної експертизи встановлено, що відомості які наведені у матеріалах самоаналізу не є достовірними, а саме навчальні дисципліни «Географічні аспекти бізнесу і підприємництва», «Економіка природокористування», «Туристичні ресурси України та світу», «Міжнародне право», «Охорона культурної спадщини», «Глобальні проблеми сучасності» відсутні у навчальному плані та додатку до нього (перелік вибіркових дисциплін). Ознайомлення з робочими навчальними програмами окремих дисциплін «Іноземна мова», «Психологія», «Педагогіка», «Філософія освіти» та практик показало про можливість формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт відсутній. Разом з тим, у відомостях про самооцінювання щодо професійної кваліфікації, яка присвоюється за ОП вказано «Вчитель історії. Викладач історії», що повністю не відповідає змісту ОП та спеціальності 014.07 Середня освіта (географія). Під час індивідуальної бесіди з проректором із навчально-наукової роботи було отримано пояснення, що це технічна помилка.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Співвідношення фактичного навантаження здобувачів освіти та обсягом самостійної роботи регулюється Положення про організацію освітнього процесу та визначається наказами ректора по університету щодо встановлення обсягів аудиторної та самостійної роботи студентів. Здобувачі вищої освіти наголошували на тому, що їх думка при визначенні цього співвідношення не враховувалась. Цей факт підтверджується також змістом анкети, яка використовується ЗВО для моніторингу якості освіти.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальна освіта на даній ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Практична підготовка студентів, її компоненти, обсяг кредитів є обґрунтовною; її змістовна наповненість, структурування компонентів, логічна послідовність сприяють високому ступеню сформованості практичних навичок у здобувачів освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

ОП не містить у своїй структурі ОК. Фактична нереалізованість індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Змістове наповнення методики дослідження якості освіти через анкетування студентів не відповідає студентоцентристському підходу до освітнього процесу. Студенти не залучені до визначення змісту освітніх компонентів, визначення ОК вільного вибору студентів, тощо. ОК не є взаємопов'язаними у єдину систему.

Рекомендації: внести до структури ОП освітні компоненти; забезпечити механізм реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти; запровадити систематичне опитування здобувачів вищої освіти стосовно їх рівня задоволеності компетентностями, здобутими під час реалізації ОП; забезпечити формування програмних РН за рахунок обов'язкових освітніх компонентів.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

ОП частково не відповідає критерію, але недоліки можуть бути усунені в однорічний строк.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому за ОП є чіткими та зрозумілими і не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО
([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla__27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5\(combinepdf\)%20site.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla__27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5(combinepdf)%20site.pdf)).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому враховують особливості ОП. Докази: результати роботи у фокус-групах студентів, які підтверджують факт відповідності змісту програм вступних іспитів на ОП. Докази:
<http://hnpu.edu.ua/uk/magistr2019>,
[http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla__27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5\(combinepdf\)%20site.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla__27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5(combinepdf)%20site.pdf)

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО визначені правила визнання результатів навчання під час академічної мобільності. Порядок визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності визначаються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди
(http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf). Під час зустрічі зі здобувачами даної ОП встановлено, що вони не були учасниками академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На момент перевірки у ЗВО були відсутні локальні НП документи які б визначали порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Але під час індивідуальної бесіди з представниками ОСС був з'ясований факт реалізації неформальної освіти у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Програма вступних випробувань на ОП враховує її специфіку. Розроблено нормативно правове забезпечення прийому на навчання за ОП; визнання результатів навчання, зокрема в академічній мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Студенти не проінформовані про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО. Рекомендації: розробити та впровадити сертифікатні програми, як елемент неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну відповідність критерію.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО наявний локальний нормативно-правовий документ. Форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених у ОП РН. Принцип академічної свободи має місце. Разом з тим, незалученість студентів до визначення цих форм та методів навчання, очікуваних програмних результатів навчання свідчить про невідповідність вимогам студентоцентрованого підходу. Докази: силабуси навчальних дисциплін, робочі програми навчальних дисциплін; опитування студентів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація здобувачам вищої освіти про освітній процес у формі силабуса є доступно на сайті ЗВО. Разом з тим, вони не містять інформацію про порядок та критерії оцінювання. Докази: <http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-zi-specialnosti-014-serednya-osvita-geografiya-riven-vyshchoyi-osvity-magisterskyu>

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Формами імплементації дослідницького компоненту в освітній процес є участь здобувачів вищої освіти у студентському науковому товаристві та виконання наукового дослідження магістра. Докази: Щорічний стипендіальний конкурс студентських наукових робіт «Майбутнє туристичної галузі», організований туроператором TPG та провідними ЗВО України (<https://www.tpg.ua/ru/news/Finalistami-stipendialnogo-konkursa-ot-TPG-stali-chetyrnadcat-studentov-iz-raznyh-ugolkov-Ukrainy.htm>); підтвердження фактів під час спілкування із здобувачами освіти; http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/rada_mol_uchenyx.pdf.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Порівняльний аналіз силабусів 2019 р. та робочих навчальних програм, а також аналіз змістовних компонентів силабусів свідчить про те, що робота з їх оновлення не є ефективною, немає місця використанню наукових досягнень вітчизняної та світової науки і сучасних практик у галузі 01 Освіта/Педагогіка. В якості ілюстративного компонента наводимо зміст силабуса з іноземної мови, який в своїй основі має Specific Features of Business English та не є орієнтованим на професію вчителя географії. Змістовними компонентами курсу педагогіка є медіаосвіта, кібербезпека, педагогіка вищої школи та педагогічний менеджмент. При цьому відсутні елементи які б розкривали сучасні тенденції розвитку педагогічної науки в умовах реалізації НУШ; студенти не вивчають основ інклюзивної освіти, методики викладання географії у ЗВО, методики викладання географії (однак методика викладання географії є одним із елементів атестації на здобуття освітнього ступеня), інформаційних технологій в сучасній географічній освіті і т.д. У більшості навчальних дисциплін використовуються застарілі літературні джерела, є випадки використання, як базової літератури підручників 1970-80-хх років; у дисциплінах «Географія внутрішнього туризму», «Ландшафтознавство» взагалі відсутні посилання на інформаційні ресурси.
<http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-zi-specialnosti-014-serednya-osvita-geografiya-riven-vyshchoyi-osvity-magisterskyu>

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дана ОП не інтегрована в інтернаціональну діяльність ЗВО, здобувачі освіти даної ОП та науково педагогічні працівники випускової кафедри географії та методики її навчання не брали участі у програмах міжнародного обміну. Учасником одного міжнародного проекту «Весняна академічна школа Буковель 2016» був один науково-педагогічний працівник кафедри. В ході співбесіди з науково-педагогічними працівниками, які реалізують ОП не вдалось підтвердити факти використання у змісті освіти сучасних досягнень світової науки з галузі 01 Освіта/Педагогіка.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Здобувачі приймають участь у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з географії та інших конкурсах наукових робіт, організованих профільними установами та організаціями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Відсутня інформація (сайт ЗВО, паперові носії) щодо очікуваних результатів та критеріїв оцінювання в більшості ОК. Відсутній механізм опитування учасників освітнього процесу щодо організації освітнього процесу, форм та методів навчання за даною ОП. Всі ОК потребують суттєвого оновлення.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

ОП частково не відповідає критерію, але ті недоліки, які є можуть бути усунені в однорічний строк.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми контрольних заходів дають можливість встановити досягнення здобувачів вищої освіти результатів навчання, але критерії оцінювання для здобувачів не є чіткими та зрозумілими і не завжди оприлюднюються (<http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-zi-specialnosti-014-serednya-osvita-geografiya-riven-vyshchoyi-osvityi-magisterskyu>)

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Підсумкові атестації з даної ОП проводяться у формі кваліфікаційних іспитів: кваліфікаційний іспит з перевірки додаткових компетентностей; кваліфікаційний іспит з географії та методики її навчання. Докази: навчальний план підготовки магістрів за спеціальністю 014 Середня освіта «Географія»; програми кваліфікаційних іспитів; співбесіди зі студентами.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час проведення контрольних заходів забезпечується доступність для всіх учасників освітнього процесу, в тому числі представників Спілки студентів та молоді ХНПУ, що забезпечує об'єктивність екзаменаторів та запобігання конфлікту інтересів. Докази: співбесіда з представниками ОСС. В ЗВО визначений порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження під час реалізації ОП (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protsets_HNPU_2016.pdf). Під час проведення фокус-груп зі здобувачами вищої освіти встановлено, що всю інформацію щодо контрольних заходів та критеріїв оцінювання вони отримують під час першої лекції. З'ясовано, що ці питання включені до загальної анкети внутрішнього моніторингу якості освіти. Студенти розуміють механізм вирішення конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню

культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Академічна доброчесність є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО і має такі елементи: стандарти та внутрішню нормативну базу ЗВО; наявність посадової особи, яка опікується питаннями академічної доброчесності; відповідні інформаційно-технологічні засоби. Докази: <http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf> 2. Співбесіда з проректором з наукової роботи ЗВО. 3. Наказ університету від 31.08.18 №101-ОД «Про перевірку робіт на наявність плагіату». 4. Використання програмного засобу «UNICHECK» (угода № 10-18 від 15.10.2018 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Залучення представників ОСС до контрольних заходів та оцінювання здобувачів вищої освіти. Студенти обізнані з алгоритмом вирішення конфліктних ситуацій. Спеціальна програма для перевірки академічних текстів на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Відсутність оприлюдненої на веб-сайті ЗВО інформації про форми та строки контрольних заходів, критеріїв оцінювання. Рекомендації: 1. Забезпечити вільний доступ для студентів в тому числі з використанням сайту ЗВО до критеріїв оцінювання результатів навчання для кожного освітнього компоненту. 2. Систематично проводити заходи щодо популяризації академічної доброчесності на даній ОП.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну відповідність критерію.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Академічна та/або професійно кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми в цілому забезпечує досягнення визначених програмою цілей. Разом з тим, має місце невідповідність академічної та професійної кваліфікації окремих викладачів для забезпечення програмних результатів навчання. Доказ: зведена інформація про викладачів надана експертній групі завідувачем кафедри і підтвердження завідувача кафедри, що ця інформація подана до ЄДБО.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО розроблений локальний нормативно-правовий документ, що регулює питання добору кадрів. Під час індивідуальних зустрічей з академічним персоналом та сервісними службами встановлено, що механізм добору кадрів є прозорим. У ЗВО розроблена система стимулювання професійного розвитку та підвищення фаховості викладачів. Разом з тим, встановлено факт, що один із членів проектної групи не проходив підвищення кваліфікації понад п'ять років. Докази: графік підвищення кваліфікації НПП на кафедрі географії та методики її навчання, 2. http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol_pro_obran_na_posadu.pdf. ЗВО надав рішення про перенесення терміну підвищення кваліфікації вказаного НПП у зв'язку з виробничою необхідністю. Докази: витяг із протоколу № 3 вченої ради університету від 08.04.2019 р.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час роботи експертної групи не встановлено факт залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу, однак вони залучені на етапі його організації. Докази: фокус-групи з академічним персоналом, адміністративним персоналом та здобувачами вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час роботи експертної групи встановлено факт залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців до керівництва науково-педагогічною практикою у ЗВО, педагогічної практики у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти. Здобувачі вищої освіти залучаються до проведення заходів МАН, що відбуваються у м. Харкові та Харківській області. Докази: фокус-групи зі стейкхолдерами, накази Департаменту науки і освіти Харківської ОДА.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО має систему професійного розвитку викладачів, яка в цілому відповідає потребам та інтересам самих викладачів, однак не завжди спричиняється до реального підвищення якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди діє Науково-методичний тренінговий центр соціального та професійного розвитку людини (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukovo-metodychnyy-treningovyy-centr-socialnogo-ta-profesijnogorozvytku-lyudyny>). Щорічно в університеті проходить церемонія вручення премій «Людина року» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/26_Polozhennya_pro_nagorodzhennya_medallu_GS_Skovoroda.pdf). Переможців та лауреатів визначають на підставі рішень конкурсних комісій факультетів та рішення Вченої ради університету. Викладачі та колективи кафедр мають змогу прийняти участь та отримати грошову нагороду у наступних номінаціях: Почесне звання "Людина року"; "Викладач очима студентів"; «Краща кафедра з науково-дослідної роботи»; «Кращий науковець»; «Кращий молодий науковець».

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Розроблена процедура конкурсного відбору НПП, яка є прозорою. ЗВО залучає професіоналів-практиків для реалізації практичної підготовки здобувачів вищої освіти. ЗВО має дієву політику щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Академічна та професійна кваліфікація НПП, які забезпечують викладання дисциплін «Психологія», «Філософія освіти», «Реінженіринг довкілля, моделювання та прогнозування стану довкілля» не відповідає змісту цих освітніх компонентів. Випускову кафедру географії та методики її навчання очолює кандидат історичних наук зі спеціальності «всесвітня історія» без вченого звання. Рекомендації: 1. Забезпечити відповідність академічної та професійної кваліфікації всіх НПП, які викладають на ОП, змісту відповідних освітніх компонентів. 2. Розглянути можливість призначення на посаду завідувача кафедри НПП з науковим ступенем та вченим званням відповідно до профілю кафедри; залучати роботодавців до реалізації освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну відповідність критерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Встановлено, що фінансове, матеріально-технічне забезпечення в цілому є достатнім для реалізації цілей даної ОП та сприяє досягненню програмних результатів навчання. Разом з тим, у більшості аудиторій, де проходять навчальні заняття (аудиторії вказані у матеріалах самоаналізу) відсутній Wi-Fi. На факультеті існує електронна бібліотека, обладнані лабораторія та канали доступу. Для здобувачів ОП передбачено 5 мультимедійних аудиторій та 1 комп'ютерна лабораторія (в самоаналізі вказано 2 лабораторії, але цей факт не підтвердився).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО забезпечує безоплатний доступ учасників освітнього процесу з реалізації ОП до інфраструктури та інформаційних ресурсів, які заявлені у самоаналізі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітнє середовище історичного факультету на якому реалізовується дана ОП є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та дає можливість задовольнити їх потреби та інтереси: в університеті працює тенісний корт, футбольний стадіон зі штучним покриттям, тренажерний комплекс, лижна база з футбольним полем та іншими спортивними майданчиками. ЗВО вирішує проблеми створення безпечності для психічного здоров'я здобувачів вищої освіти. Разом з тим, має місце недотримання санітарних норм щодо належного температурного режиму в більшості аудиторій. Докази: 1. Огляд матеріально-технічної бази, що використовуються під час реалізації в ОП. 2. Співбесіди зі студентами, академічним персоналом та власні спостереження експертної групи.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Інформаційна підтримка студентів з освітніх питань є недостатньою, при цьому інформування з позаосвітніх питань організоване на належному рівні. Консультативна та соціальна підтримка здійснюється з приводу працевлаштування. Докази: сайт ЗВО, оголошення на інформаційних стендах історичного факультету, зустріч та опитування здобувачів. Положення про психологічну службу ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Телефон довіри.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО напрацьовано систему заходів щодо супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Разом з тим фокус-група ОСС не підтвердила факт існування додаткової підтримки для інших осіб з особливими освітніми потребами (студенти, що мають дітей, студентів вимушених переселенців та ін.). Докази: Наказ ректора ХНПУ імені Г.С. Сковороди № 85-ОД від 05 червня 2018 р. «Про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ХНПУ», 2. http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNPU_2016.pdf, 3. Фокус-група здобувачів освіти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура вирішення конфліктних ситуацій структурована з урахуванням діяльності деканату факультету, ОСС факультету та ЗВО. Крім цього в університеті функціонує гаряча лінія, яка приймає скарги та пропозиції в анонімній формі за телефоном розміщеним на веб-сайті ЗВО. Правила вирішення конфліктів передбачають процедуру щодо розгляду повідомлень про корупцію. Є призначена відповідна уповноважена особа питань запобігання та протидії корупції. Докази: 1. <http://hnpu.edu.ua/uk/division/sluzhba-z-rezhymu-i-bezpeky-pomichnyk-rektora-z-rezhymu-ta-bezpeky-upovnovazhenyy-z-pytan> 2. http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Format_dokum/antikorupciyna%20programa2019.pdf

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Наявність безоплатного доступу здобувачів та викладачів до елементів інфраструктури. Створено належно інфраструктуру для позаосвітньої діяльності учасників освітнього процесу даної ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Є недоліки в забезпеченні належного рівня інфраструктури. Порушення температурного режиму. Рекомендації: розглянути можливість оновлення бібліотечного фонду для забезпечення ОК ОП; оновити матеріально-технічну базу їдальні (посуд, косметичний ремонт); забезпечити учасників освітнього процесу повноцінним безкоштовним доступом до інтернету в межах аудиторій, де відбувається освітній процес.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну відповідність критерію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО розробляє, затверджує, здійснює моніторинг та періодичний перегляд ОП. Докази: положення про освітню програму (<http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/Pologiniaaaa.pdf>)

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В закладі освіти організоване періодичне студентське опитування, результати яких повинні впливати на зміст навчання і викладання. Разом з тим, має місце формальний підхід до їх проведення. Позиція здобувачів освіти не береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Докази: співбесіди з гарантом ОП та членами ОСС, аналіз документації відділу менеджменту та моніторингу якості освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур. Докази: протоколи засідання кафедри географії та методики її навчання.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Випускників ОП немає, що пояснює відсутність практик збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО питаннями внутрішнього забезпечення якості освіти опікуються 2 відділи: менеджменту та моніторингу якості освіти; ліцензування, акредитації і контролю якості освіти. ЗВО має певні напрацювання щодо виявлення недоліків в освітній діяльності. Під час зустрічі із представниками цих структурних підрозділів встановлено відсутність належного формалізованого процесу внутрішнього забезпечення якості ОП. Не надані матеріали щодо адекватного реагування на недоліки, які виявлені у ОП, а також поширення позитивних практик наявні на ОП. Докази: 1. Сайт ЗВО (<http://hnpu.edu.ua>), 2. Настанова з якості (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Nastanova_z_jakosti.pdf), фокус-група з співробітниками відділів менеджменту та моніторингу якості освіти; ліцензування, акредитації і контролю якості.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Попередні акредитації ОП не проводилися.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО існують належні процедури та впроваджується політика забезпечення якості вищої освіти. Докази: Процеси системи управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Procesi072018.pdf>). Гарантом ОП висловлена думка щодо необхідності перегляду та удосконалення окремих аспектів забезпечення культури якості за цією ОП з урахуванням її специфіки. Докази: співбесіда з гарантом ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Слабкі реакції внутрішньої системи забезпечення якості на виявлені недоліки в ОП. Немає місця адекватного реагування на недоліки, які виявлені в ОП, а також поширення позитивних практик наявних на ОП. Рекомендації: дотримуватись механізму перегляду ОП визначеного нормативними документами; переглянути змістове наповнення практики опитування учасників освітнього процесу з питань вдосконалення якості освіти. Враховувати пропозиції здобувачів і роботодавців при перегляді ОП. Започаткувати практику збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування випускників ОП 2019 р.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Недоліки не є суттєвим та не впливають на загальну відповідність критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила щодо прав та обов'язків в усіх учасників освітнього процесу є доступними на сайті ЗВО. Більшість цих правил є чіткими та зрозумілими. Докази: сайт ЗВО (<http://hnpu.edu.ua/>)

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО не оприлюднював для громадського обговорення проект даної ОП. Докази: співбесіда із гарантом ОП та завідувачем кафедри географії і методики її навчання.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті ЗВО оприлюднена ОП (її опис та зміст), а також робочі програми (силабуси освітніх компонентів включених до ОП). Обсяг інформації, що оприлюднено про дану ОП є достатнім, щоб забезпечити можливість потенційних вступників ознайомитися з інформацією щодо вступу на ОП, а роботодавців щодо змісту підготовки. Докази: <http://hnpu.edu.ua/uk/division/kafedra-geografiyi-i-metodyky-vykladannya-geografiyi>

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

На сайті ЗВО оприлюднена ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

На сайті ЗВО не було оприлюднено проекту ОП на етапі її розробки. Рекомендації: завершити розробку локальних нормативно-правових документів, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Наприклад положення про: студентське наукове товариство; студентський науковий гурток; процедури вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та ін.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Недоліки не є суттєвим та не впливають на загальну відповідність критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

-

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

-

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

-

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

-

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

-

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

-

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

-

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

-

Рівень відповідності Критерію 10:

-

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

-

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

У ході фінальної зустрічі з ректором університету гарант ОП повідомив про намір звільнитися із ЗВО у грудні 2019 р.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень Е
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	-

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи -

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

Шевчук Сергій Миколайович

Члени експертної групи (електронні підписи)

Крупенина Наталія Анатоліївна

Калугін Іван Васильович